

Kako ogrožena je prehranska varnost v Sloveniji

Ljubljana, 21. maj 2024 – **VESNA** – zelena stranka za enega od 6 stebrov programa za evropske volitve postavlja kmetijstvo in prehrano. V luči številnih prodaj slovenskih živilsko-predelovalnih podjetij tujcem sta sopredsednika stranke in kandidata, Urša Zgojznik in Uroš Macerl, opozorila na manko državne strategije na področju zagotavljanja enega ključnih stebrov varnosti - prehranske varnosti. Četudi gre za podjetja v zasebni lasti in torej omejene pristojnosti države, **VESNA** poziva predsednika Vlade Republike Slovenije in ministrico, pristojno za kmetijstvo in prehrano, da vlada preuči vse možne ukrepe, s katerimi bi omejili škodljive posledice tovrstnih prodaj. Govoriti zgolj o nujnosti energetske varnosti, med tem, ko se razprodaja slovenska hrana je najmanj nestratesko.

Urša Zgojznik, sopredsednica VESNE: "Prodaja slovenskih živilskopredelovalnih podjetij tujcem je z vidika prehranske samooskrbe problematična iz več razlogov. Prvi je nadzor nad oskrbo s hrano in ogrožena prehranska neodvisnost. Tujci namreč nimajo interesa po zagotavljanju naše prehranske neodvisnosti. Pridelavo in distribucijo lahko preusmerijo v skladu s svojimi interesi, kar lahko zmanjša lokalno dostopnost osnovnih živil. Slovenija tako postane bolj odvisna od tujih odločitev, kar lahko ogrozi zanesljivost oskrbe v kriznih razmerah. Spomnimo npr. na krizne razmere v času Covida, ko med državami, tudi znotraj EU, ni bilo kaj veliko solidarnosti pri zagotavljanju ključnih živil, zdravil in opreme. Take poteze imajo tudi gospodarske učinke. Dobički in reinvesticije se lahko preusmerijo v tujino, kar zmanjšuje lokalno gospodarsko rast in razvoj."

Uroš Macerl, sopredsednik VESNE, ki je sam tudi ekološki kmet pa je opozoril na učinke na slovensko kmetijstvo: "Kot je razvidno iz primera prodaje Žita hrvaški Podravki, obstaja nevarnost, da bodo novi lastniki uporabljali cenejše surovine iz tujine, kar negativno vpliva na lokalne pridelovalce in celotno verigo oskrbe s hrano v Sloveniji. Novi lastniki bodo lahko posegali po cenejših surovinah iz uvoza, kar predvsem slovenske kmete postavlja v nekonkurenčen položaj, potrošnike pa pred tveganje za hrano slabše kakovosti. Prav tako pa tujci z nakupom postajajo tudi lastniki slovenskih kmetijskih površin, kar še dodatno ogroža domačo pridelavo hrane."

Kaj lahko naredi država? V prvi vrsti sprejme ukrepe, ki bodo spodbujali krepitev lokalnih podjetij in vlaganja v domače kapacitete. Kljub omejitvam, ki veljajo na prostem trgu, bi morala imeti vlada jasno in konkretno strategijo zagotavljanja prehranske varnosti in samooskrbe. Država bi morala zagotoviti sredstva za strateško pomembne investicije ter se vključiti v procese - kot kupec v panogah, ki so temeljnega pomena za varnost naše države. Država lahko zagotovi finančne spodbude in subvencije za lokalna podjetja, da ostanejo konkurenčna in ohranijo lokalno proizvodnjo. To bi lahko vključevalo dostop do ugodnih posojil, subvencij za inovacije in razvoj ter davčne olajšave za naložbe v trajnostno proizvodnjo. Naproti bi lahko prišla tudi kmetom, in sicer z različnimi spodbudami z namenom krepitev lokalne verige oskrbe s hrano. Eden od načinov boljših pogajalskih pogojev za kmete je tudi združni model. Država naj izvaja kampanje za ozaveščanje potrošnikov o pomenu kupovanja lokalno pridelane hrane, vključno s promocijo malih prodajnih mest.

Več informacij:

 pr@vesnazelenastranka.si

 069 838 825

 051 336 910

 vesnazelenastranka.si